UUTISET

Suomalaisia toimintatapoja tuntemattoman, joissain tilanteissa ulkomailta tuodun kausityövoiman varaan ei voi jättää myrskytuhojen korjuuta. **PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO**

PTT:N TALOUSTUTKA

Uusi vuosi ja uusi euro

Juuri päättynyt vuosi jätti painavan jäljen eurooppalaiseen taloushistoriaan. Vielä ei kuitenkaan ole tarkkaa käsitystä, minkälainen tuo jälki lopulta on.

Varmaa on vain se, että vanhan euron aika on ohi. Edessä voi olla uuden euron aika tai sitten koko euroajan painuminen historian hämärään.

Vanha euro perustui kansallisvaltioiden erittäin laajaan itsenäisyyteen talouspoliittisessa päätöksenteossa. Vaikka vanhassa euromallissa olikin erilaisia sopimuksia, tosiasiallisesti kysymys oli vain suosituksista, joita kansallisvaltiot noudattivat ainoastaan silloin kun se sopi niiden tavoitteisiin. Yhteinen uskottava rahapolitiikka teki velkarahasta halpaa, mikä mahdollisti ongelmien piilottamisen valtion tai pankkien taseisiin.

Vuoden 2011 aikana vanhaa euroa yritettiin pelastaa monin keinoin. Laadittiin erilaisia hätäohjelmia ja lainattiin rahaa ongelmiin joutuneisiin maihin.

Kun annetut lainarahat eivät ratkaisseetkaan kriisiä, maksuhalukkuus vahvoissa euromaissa heikkeni. Lopulta rikas Eurooppa kulki maailmalla pyytämässä almuja Kiinan, Brasilian ja Venäjän kaltaisilta köyhiltä valtioilta, joiden kansalaisten elintaso on pieni murto-osa eurooppalaisten maiden kansalaisten taloudellisesta hyvinvoinnista.

Kun rikas Eurooppa ei pystynyt edes kertomaan, mihin se tarkkaan ottaen aikoi almujaan käyttää, rahan sijaan Eurooppa saikin näiltä mailta lähinnä sympatiaa.

Eurooppalaisilla päättäjillä kesti kauan ymmärtää, että kysymys ei ollutkaan yksittäisten maiden holtittomuudesta vaan syvemmästä kokojärjestelmää koskevasta ongelmasta.

Heinäkuun huippukokous oli viimeinen yritys pelastaa vanha euro. Huomio oli vielä silloin ennen kaikkea yksittäisen maan pelastamisessa (Kreikka) ja kansallisvaltioiden vastuiden rajaamisessa sijoittajien vastuuta lisäämällä.

Vuoden viimeisessä huippukokouksessa joulukuussa keskiössä oli jo uuden ja paremman euron luominen, missä sijoittajien ei tarvitsisi olla huolissaan rahoistaan. Suomessakin saivat laajan myönteisen vastaanoton uuteen euroon kuuluvat tiukat säännöt, joiden noudattamatta jättämisestä seuraa lähes automaattiset rangaistukset.

Vähemmälle huomiolle suomalaisessa keskustelussa on kuitenkin jäänyt se, että joulukuun kokous oli lähtölaukaus jollekin, jota Saksan liittokansleri Angela Merkel kuvaa maratoniksi, jonka maalissa on huomattavasti syventynyt talousunioni.

Huomattavasti syventynyt talousunioni tarkoittaa osin edelleen syventyvää yhtenäistä veropolitiikkaa (yhteisöverot), mutta ennen kaikkea lisääntynyttä yhteisvastuuta. Merkel on selvästi sanonut kannattavansa yhteisvastuun mukanaan tuomia eurobondeja, kunhan syventyvän integraation maraton vuosikymmenen loppupuolella alkaa olla juostuna.

Suomalaisessakin talouspoliittisessa keskustelussa olisi korkea aika alkaa puhua itse aidasta, kun nyt keskustelu keskittyy lähinnä aidan seipäisiin. Olennaista ei ole yksittäinen päätös väliaikaisen vakausmekanismin määräenemmistösäännöistä, vaan sekin olisi nähtävä osana isompaa eurooppalaisen integraation tarinaa.

Vanhaan euroon Suomi lipui ilman riittävää yhteiskunnallista keskustelua. Uuden euron suhteen ei pidä toistaa samaa virhettä.

Jokaisen suomalaisen puolueen pitäisi selvästi linjata kantansa uuteen euroon ja sen mukanaan tuomaan yhteisvastuuseen. Toisaalta vastuullinen keskustelu edellyttää puolueilta myös perusteltua näkemystä siitä, mitä uudesta eurosta irtaantuminen merkitsisi Suomelle.

MARKUS LAHTINEN on PTT:n tutkimusjohtaja.
markus.lahtinen@ptt.fi

KARI SALONEN

Maa- ja metsätalousministeriö arvioi metsänomistajien menetykset 25–30 miljoonaksi euroksi. Kuvan luoko syntyi Sastamalassa.

Myrskyt kaatoivat puita noin 120 miljoonan euron arvosta

Joulukuun loppuviikon myrskyt kaatoivat puita 3,5 miljoonaa kuutiometriä eli noin 120 miljoonan euron arvosta, maa- ja metsätalousministeriö (MMM) arvioi.

MMM:n arvio perustuu metsäkeskusten alan muiden toimijoiden kanssa tekemiin selvityksiin.

Pahimmat tuhot aiheutti Tapani-myrsky Länsi-Suomessa. Hannu-myrsky teki tuhojaan seuraavana päivänä lähinnä Itä-Suomessa.

Lounais-Suomessa puustoa kaatui Pomarkusta Perniöön ulottuvalla alueella yli miljoona kuutiometriä, lähes 40 miljoonan euron arvosta. Pahimpia tuhoalueita ovat Säkylän ja Huittisten seudut.

Hämeen-Uudenmaan alueella vahingot ovat myös noin miljoona kuutiometriä. Pahiten kärsivät Forssan, Tammelan, Lopen, läntisen Uudenmaan ja Jokiläänin alueet.

Pirkanmaalta kaatui puoli miljoonaa kuutiometriä, pahin tuhoalue syntyi Sastamalan seuduille.

Etelä-Pohjanmaalla puuta kaatui 0,2–0,3 miljoonaa kuutiometriä, eniten Isojoella, Karijoella ja Teuvalla.

Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueilla puita on kaatunut yhteensä 0,3–0,6 miljoonaa kuutiometriä.

Puita on kaatunut eniten tuoreilta harvennushakkuualoilta ja aukeiden alueiden reunoilta.

Menetykset 30 miljoonaa euroa

MMM arvioi metsänomistajien menetykset 25–30 miljoonaksi euroksi. Myrskypuiden korjuukustannus on tavanomaista hakkuuta korkeampi, osa puista jää metsiin korjaamatta ja puun laatu voi heiketä sälöytymisen tai sinistymisen takia.

MMM:n mukaan tyypilliset myyntiarvon menetykset ovat 15– 25 prosenttia.

MMM tutkii nyt metsäkeskusten ja Maanmittauslaitoksen kanssa, onko tarpeen käynnistää tuhoalueiden ilmakuvaus. Jos ilmakuvaus katsotaan tarpeelliseksi ja se on sään puolesta mahdollista, ovat kuvat kaikkien käytettävissä.

Metsää tuhoalueella omistavan kannattaa olla yhteydessä paikalliseen metsänhoitoyhdistykseen, metsäpalveluyrittäjään tai metsäyhtiöön jatkotöitä varten, MMM suosittelee.

MT

Jätä ilmoituksesi viimeistään:

MT ma 9.1. ilmoitus to 5.1. klo 10

Lehti ei ilmesty 6.1.

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa!

Ilmoitusaineistot: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 332 000 (KMT S10/K11)
Levikki 83 158 kpl (LT/10)

Puuliitto varoittaa metsuripulasta

Puu- ja erityisalojen liitto varoittaa päättäjiä metsuripulasta. Nykymenolla ammattitaitoisista, esimerkiksi myrskytuhojen korjuuseen kykenevistä osaajista tulee pula.

Hallitus pohti joulukuun lopun myrskyjen jälkeen maamme huoltovarmuutta ja kansalaisten turvallisuutta, kun myrskyt osoittivat pelastusjärjestelmien haavoittuvuuden.

Puuliiton mukaan myrskytuhojen raivaukseen tarvitaan työnsä osaavia metsureita. Yritysten toteuttamien työvoiman vähennysten seurauksena Suomessa ei enää kaikille alueille riitä ammattitaitoisia metsureita, joten myrskypuita raivaavat sähkölaitosten sähköasentajat.

Puuliiton mukaan oikea toimintamalli on, että ammattimetsurit poistavat vaaralliset ja vaikeat myrskypuut linjoilta ja asentajat korjaavat sähköverkon.

Parhaillaan UPM-Silvesta käy yt-neuvotteluja tavoitteenaan irtisanoa puolet metsureistaan eli noin 90 miestä.

”Ammattitaitoisen oman työvoiman sijaan UPM aikoo jatkossa turvautua ulkoistettuun kausityövoimaan, jota ei ehkä ole talvella edes käytettävissä. Suomalaisia toimintatapoja tuntemattoman, joissain tilanteissa ulkomailta tuodun kausityövoiman varaan ei voi jättää myrskytuhojen korjuuta”, Puuliitto korostaa.

Puuliitto varoittaa, että UPM:n toimintamallilla Suomesta hävitetään ammattitaito, jolla turvataan sähkö- ja tieverkon toimivuus sekä kansalaisten turvallisuus poikkeustilanteissa.

JUHA AALTOILA

Sähkökaapelin saa sijoittaa maantien varrelle

Myrskyjen aiheuttamien sähkökatkosten vuoksi on esitetty lainmuutosta, joka sallisi sähkökaapeleiden sijoittamisen maanteiden varsille.

Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan jo nykyinen lainsäädäntö sallii tämän, jos tienpitäjä antaa siihen luvan. Etelä-Suomessa tiealueet ovat kuitenkin monesti niin täynnä kaapeleita, että uusien sijoittaminen ei välttämättä onnistu.

Pirkanmaan elykeskus ratkaisee keskitetysti kaikkien maateiden varsille sijoitettavien laitteiden lupahakemukset. Vuonna 2011 hakemuksia tuli noin 2 400, ja kaikille hakeneille myönnettiin lupa.

Vuonna 2012 valmistellaan muutoksia maantie- ja ratalakeihin. Liikenne- ja viestintäministeriö selvittää samalla, olisiko kaapeleiden sijoittamistarve mahdollista ottaa huomioon jo siinä vaiheessa, kun maata lunastetaan tietä varten.

Etelä-Suomessa tiealueet ovat monesti niin täynnä kaapeleita, että uusien sijoittaminen ei välttämättä onnistu.

MT

Anttila moittii keskittämispolitiikkaa

Kansanedustaja **Sirkka-Liisa Anttila** (kesk.) moittii tapaninpäivän myrskytuhojen paljastaneen keskittämispolitiikan nurjat puolet.

”Ne paljastivat sen, miten kauas asiakkaasta on viety elintärkeät palvelut, kuten sähköverkon korjaukset.”

Tuhojen tapahduttua asiakkaan oli mahdotonta saada yhteyttä suuriin sähköyhtiöihin.

Anttila pelkää, että kuntapalveluille käy samoin, jos maaseutukunnat liitetään kaupunkeihin Kataisen hallituksen johdolla.

”Kuinka monta virhettä pitää tehdä ennen kuin huomaamme, että hajautettu yhteiskunta lähipalveluineen toimii monin verroin turvallisemmin ja ihmisläheisemmin?”

MT

STUK: Ydinvoimaloissa ei suuria puutteita

Suomessa ydinvoimalat ovat varautuneet hyvin äärimmäisten luonnonilmiöiden ja turvallisuusjärjestelmien pettämisen varalta, arvioi Säteilyturvakeskus (STUK) loppuraportissaan EU:n komissiolle.

Japanin ydinvoimalaonnettomuus herätti EU:n tarkastamaan ydinvoimalat Euroopassa. Ydinturvallisuus on Suomessa STUK:n mukaan hyvä.

Tapanin kaltainen myräkkä ei ydinvoimaloita vielä lannista. Mutta pitkä sähkökatko voi aiheuttaa hankaluuksia.

STUK edellyttää, että Olkiluodon kaikkiin laitoksiin tehdään suunnitelma sen varalle, että turvajärjestelmille ei saada mistään sähköä 72 tunnin aikana.

Loviisassa sähkökatkot ovat hallussa, mutta siellä on pyrittävä varautumaan paremmin meriveden nousuun.

Voimalat ovat myös parantaneet varautumistaan käyttöönotostaan lähtien. Nykyisten voimaloiden rakennusvaiheessa ei vielä esimerkiksi maanjäristyksiin oltu varauduttu.

Rakenteilla olevan Olkiluoto kolmosen suunnittelussa äärimmäiset luonnonilmiöt on otettu kattavasti huomioon.

Venäläisten voimaloiden saama arvostelu turvallisuudesta ei ole levinnyt Suomeen.

”Loviisa on ollut arvostelun ulkopuolella”, STUK:n pääjohtaja **Jukka Laaksonen** sanoo.

MT

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta ei vielä syntynyt sopua

MTK:n sokerijuurikasvaliokunta kokoontuu tänään aamupäivällä pohtimaan Sucroksen tarjoaman kuljetusratkaisun osuutta sokerijuurikkaan toimialasopimuksessa.

Hinta on jo hyväksyttävissä, mutta kuljetuksen osalta meillä on näkemysero Sucroksen kanssa, MTK:n sokerijuurikasvaliokunnan puheenjohtaja **Pekka Myllymäki** kertoi torstai-iltana päättyneistä neuvotteluista.

Viljelijäpuoli on Myllymäen mielestä joustanut jo tarpeeksi ja odottaa siksi Sucroksen ottavan viimeisen askeleen.

”Jos kirkkoa lähestytään kahdesta suunnasta, niin me olemme jo menneet sen ohi”, Myllymäki kuvailee tilannetta.

Hän korostaa, että vastuu kuljetuksista ei saa siirtyä enää enempää viljelijöiden suuntaan, vaan Sucroksen toivotaan ottavan aiempaa enemmän vastuuta.

”Suomi kuuluu valitettavasti maihin, joissa rahdista joudutaan neuvottelemaan. Tässä puhutaan isoista summista, juurikas on raskasta tavaraa.”

Merkittävä tekijä on nyt puhtaan juurikkaan rahtikustannus, mukana kulkevan mullan kulut menevät viljelijän laskuun joka tapauksessa.

Hinnan osalta sokerijuurikasvaliokunnan tavoite oli merkittävä korotus, joka nyt näyttäisi Myllymäen mukaan toteutuvan. Hän uskoo, että sopuun asiasta päästään maanantaina. ”Kaukana ei olla.”

TERHI TORIKKA